

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSVERBETERING

basisschool Hendrik Boogaard

Plaats : Hellevoetsluis
BRIN nummer : 09XC|C1
Onderzoeksnummer : 285361
Datum onderzoek : 12 november 2015
Datum vaststelling : 12 januari 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	TOEZICHTARRANGEMENT	13

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 12 november 2015 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op basisschool Hendrik Boogaard, locatie Sportlaan. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 21 november 2013 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten, het onderwijsleerproces, de naleving van wettelijke vereisten op basisschool Hendrik Boogaard, locatie Sportlaan. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 20 februari 2014. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, heeft de inspectie nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

De school is op 2 oktober 2014 al bezocht in het kader van een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering. De inspectie constateerde toen dat er al veel in gang gezet was om de kwaliteit en de resultaten van het onderwijs te verbeteren. De eindopbrengsten waren echter nog niet voldoende. Ook de tussentijdse resultaten en de doorgaande lijn in het onderwijs waren nog kwetsbaar. Het arrangement zwak is daarom toen met een jaar verlengd.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.

- Analyse van documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd of tijdens het bezoek ter beschikking heeft gesteld.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2a, 2/3b, 3a, 4a, 4b, 5a, 6a, 6/7b, 8a en 8b.
- Gesprekken met de directie, bouwcoördinatoren en de intern begeleiders over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leerlingen en leraren.
- Een eindgesprek met de directie, bouwcoördinatoren en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, leerstofaanbod, effectieve onderwijstijd, didactisch handelen en afstemming, zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op bepaalde standaard gecontroleerde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	
2.5	De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen.		•		

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.		•		

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			•	

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.		•		
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.		•		

Afstemming		1	2	3	4
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.		•		

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		•		
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

Basisschool Hendrik Boogaard is het afgelopen jaar, ondanks enkele onvoorziene tegenslagen, zo veel mogelijk doorgedaan op de ingezette verbeterkoers. De eindresultaten zijn net voldoende en ook is er nu een stabiel en sterk managementteam dat verder zal gaan op de ingeslagen weg. Dit geeft de inspectie voldoende vertrouwen in de verdere ontwikkeling van de school waardoor de school niet meer als zwak beoordeeld is.

De positieve trend die tijdens het vorige onderzoek is geconstateerd is ten aanzien van de eindresultaten doorgezet. De tussentijdse resultaten blijven echter kwetsbaar. Ook op andere gebieden hebben de tegenslagen het afgelopen jaar, voor enige stagnatie en zelfs achteruitgang gezorgd. Hierdoor zijn een aantal onderdelen van het onderwijs nog niet op orde en dient de school deze met hernieuwde energie op te pakken. Het actief stimuleren van de sociale competenties van leerlingen gecombineerd met krachtig en herkenbaar klassenmanagement zijn aspecten die direct de aandacht verdienen en die voor hogere en meer stabiele resultaten kunnen zorgen.

Het team van de Hendrik Boogaardschool is er trots op dat ze zich hebben ontwikkeld tot een enthousiast en lerend team. De aanspreekcultuur is verbeterd en ze zetten met elkaar de schouders er onder. Dit biedt een goede basis om de belangrijke en noodzakelijke verbeteringen in het onderwijs gezamenlijk op te pakken.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Eindopbrengsten en tussentijdse resultaten zijn nipt voldoende

De eindresultaten in 2015 liggen net boven de ondergrens die de inspectie hanteert. De resultaten van groep 7 vorig schooljaar zijn echter kwetsbaar. Dit betekent dat de school nog een belangrijke inhaalslag te maken heeft om er voor te zorgen dat ook dit schooljaar de stijgende lijn in de eindopbrengsten doorzet.

Van de vijf toetsresultaten die de inspectie betreft in haar oordeel over de tussentijdse resultaten, zijn drie voldoende. Het betreft technisch lezen in groep 4 en rekenen in de groepen 4 en 6. Technisch lezen in groep 3 is nog onvoldoende. Ook begrijpend lezen in groep 6 is onder de maat. Evenals vorig jaar lukt het de school nog niet om te komen tot stabiele tussentijdse resultaten.

De school heeft geen instrument om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen te volgen. Daardoor kan de inspectie geen uitspraken doen over de resultaten die de leerlingen op dit gebied boeken (indicator 1.5).

Klassenmanagement versterken voor meer taakgerichtheid bij de leerlingen

In een groot aantal groepen constateert de inspectie dat er te weinig sprake is van een taakgerichte werksfeer, waarin leerlingen betrokken en actief met leren bezig zijn. In deze groepen kosten de lesovergangen bijvoorbeeld te veel tijd

en zijn leerlingen niet geconcentreerd bezig tijdens de zelfstandig werktijd. De beschikbare onderwijstijd is daardoor onvoldoende effectief benut (indicator 3.1).

Het klassenmanagement is nu voor de leerlingen onvoldoende herkenbaar en het ontbreekt aan een doorgaande lijn binnen de school. Door goede afspraken en regels in te voeren en deze consequent te hanteren weten leerlingen waar ze aan toe zijn. Dit brengt meer rust in de groep en zorgt voor een belangrijke basis voor leerlingen om geconcentreerd tot leren te komen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling stimuleren en volgen

Ook de respectvolle omgang tussen leerlingen onderling verdient nog veel aandacht. In diverse groepen en op de gangen komt gedrag voor waaruit blijkt dat niet alle leerlingen even respectvol met elkaar omgaan. In de kerndoelen van het primair onderwijs is het aanleren van sociale competenties een belangrijk onderdeel. Het team geeft aan dat zij dit ook een belangrijk gegeven vinden en het nut hiervan inzien, maar de school beschikt nog niet over een concreet aanbod of gerichte instrumenten om de sociale competenties van de leerlingen actief te versterken (indicator 2.5).

De school kent wel gedragsregels (netjes, aardig en rustig). De leraren gaan hier echter op verschillende manieren mee om. De leerlingen geven aan dat er in de bovenbouwgroepen zelfs weinig tot niets mee gedaan wordt. Bovendien wordt dit vooral curatief ingezet, daar waar al sprake is van ongewenst gedrag. De school volgt de leerlingen op het gebied van rekenen en taal zorgvuldig en past haar onderwijs hier ook op aan. De sociaal emotionele ontwikkeling wordt echter niet gevolgd. De school heeft hierdoor geen zicht op de vorderingen die leerlingen op dit gebied maken. Op zowel leerlingniveau als schoolniveau betekent dit dat het onderwijs hier dan ook niet op afgestemd kan worden. Om deze reden is indicator 7.2 onvoldoende.

Didactisch handelen en afstemming versterken om tot meer activerend en effectief lesgeven te komen

Leraren geven over het algemeen duidelijk uitleg van de leerstof. Binnen de school is echter nog geen sprake van het hanteren van een consistent didactisch model. Dat betekent dat nog winst behaald kan worden in de effectiviteit van het lesgeven. Belangrijke onderdelen zoals vooraf aangeven wat de leerlingen gaan leren en regelmatig feedback geven ontbreken in veel gevallen nog. Evenals het hanteren van diverse activerende werkvormen. Dit geldt ook voor het afstemmen van de instructie en de verwerkingsopdrachten op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. In enkele groepen zijn hier mooie voorbeelden van gezien. In veel groepen is echter nog sprake van te lange instructie voor de gehele groep en komt door een onrustige werksfeer de

verlengde instructie aan groepjes kinderen in het gedrang. De weektaakbladen bieden een mogelijkheid voor verdere verfijning qua differentiatie in de verwerking en instructie.

Zorg en begeleiding nog steeds op peil, kinderen goed in beeld

De school heeft de kwaliteit van de zorg en begeleiding weten vast te houden. Vorderingen van leerlingen op de cognitieve vakken worden goed gevolgd. Daar waar leerlingen op- of uitvallen volgt een nadere analyse. Middels groepsplannen en individuele hulplannen wordt de extra begeleiding en aanpak georganiseerd en geëvalueerd. De intern begeleiders bezoeken de groepen regelmatig en ondersteunen de leraren in het evalueren en plannen van de extra zorg voor leerlingen die dit nodig hebben.

De kwaliteit van het onderwijs wordt geëvalueerd en verbeterd. De borging verdient aandacht

Het afgelopen schooljaar is de directeur een half jaar afwezig geweest. Twee bouwcoördinatoren hebben veel van haar taken overgenomen. De resultaten van de leerlingen zijn schoolbreed geanalyseerd en ook zijn er vragenlijsten en quick scans ingevuld om andere aspecten van het onderwijs te evalueren. Verbeteracties zijn opgepakt, onder andere gericht op eigenaarschap van de leerlingen en verbetering van de interne communicatie. Dit schooljaar is bovenscholings een start gemaakt met het werken met een kwaliteitszorgsysteem. Alle scholen van het bestuur volgen hier een training voor. Ook zijn er werkgroepen gestart binnen de school die met concrete verbeteracties aan de slag gaan. Belangrijk hierbij is dat deze werkgroepen met concrete doelen en een concreet tijdspad gaan werken, zodat effectief geëvalueerd kan worden of de doelen bereikt zijn.

Toch zijn ook enkele zaken blijven liggen. Dit betreft vooral het borgen van de kwaliteit van het onderwijs in de groepen (indicator 9.5). Afgelopen jaar zijn er geen functioneringsgesprekken geweest en de bouwcoördinatoren en directeur zijn al een tijd niet in de groepen geweest om de kwaliteit van het didactisch en pedagogisch handelen te beoordelen. Hier ligt nog een belangrijk aandachtspunt dat tevens dient als startpunt om de leerkrachtvaardigheden, het klassenmanagement en de sociale competenties van de leerlingen te gaan versterken.

3 TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan de Hendrik Boogaardschool, locatie Sportlaan het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs kent nog belangrijke tekortkomingen maar de resultaten zijn voldoende en het team is professioneel bezig met de verdere versterking van het onderwijs. De inspectie gaat er van uit dat het bestuur er op toeziet dat de school met de geconstateerde tekortkomingen voortvarend aan de slag gaat. Het bestuur draagt er tevens zorg voor dat verbeterplannen van de school toegestuurd worden aan de inspectie. Daarnaast zal het bestuur tijdens het jaarlijkse gesprek met de inspectie in het najaar van 2016 aangeven wat de resultaten zijn van de verbeteracties.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs, ook gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateert de inspectie dat de school hieraan niet voldoet in de schoolgids. De inspectie heeft de school verzocht dit te herstellen.